

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů**

k návrhu koncepce

„Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje“

Předkladatel koncepce: Ministerstvo životního prostředí
odbor ochrany vod
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Ministerstvo zemědělství
odbor vodohospodářské politiky a protipovodňových opatření
Těšnov 65/17
117 05 Praha 1

Zpracovatelé koncepce: Ministerstvo životního prostředí
odbor ochrany vod
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Český hydrometeorologický ústav
Na Šabatce 2050/17
143 06 Praha 4

Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka, v. v. i
Pobočka Brno
Mojmírovo náměstí 16
612 00 Brno

Zpracovatelé posouzení: Ing. Vladimír Zdražil, Ph.D.

Náměstí Smiřických 1

281 63 Kostelec nad Černými Lesy

(autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace a posudku ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j.: 47889/ENV/06)

Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.

MUDr. Magdalena Zimová, CSc.

Mgr. Stanislav Mudra

(držitel autorizace podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, č. j.: 11074/ENV/10)

doc. Petr Máca, Ph.D.

Stručný popis koncepce:

V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Tyto plány jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

Účelem plánování v oblasti vod je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy v oblastech ochrany vod jako jsou složky životního prostředí, snížení nepříznivých účinků povodí a sucha a udržitelné užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

Ochranou před povodněmi jsou činnosti a opatření k předcházení a zvládání povodňového rizika. Zajišťují se systematickou prevencí a operativními opatřeními. Nejefektivnější formou ochrany před povodněmi jsou preventivní opatření.

Mezi hlavní zásady prevence před povodněmi, které byly formulovány ve Strategii ochrany před povodněmi na území ČR a v dalších dokumentech, patří zejména:

- omezovat aktivity v záplavových územích zhoršující odtokové poměry a zvyšující povodňová rizika;
- zajišťovat efektivní návrhy preventivních protipovodňových opatření na základě kvalitních podkladů a optimalizace variant koncepcí řešení povodňové ochrany s uplatňováním rizikové analýzy, analýzy nákladů a užitků;
- při návrhu preventivních protipovodňových opatření hledat vhodnou kombinaci opatření v krajině zvyšující přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření ovlivňujících průtoky a objemy povodňových vln;
- používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu ovlivňování vodního režimu v krajině; k tomu je nezbytné připravit a zavést odpovídající ekonomické nástroje;
- zlepšovat technický stav vodních děl a jejich provoz s ohledem na zvýšení jejich bezpečnosti za povodní.

Do oblasti prevence patří i přípravná opatření, vedoucí ke zvýšení efektivity operativních opatření, která se provádějí v době nebezpečí povodní a za povodní podle povodňových plánů. Patří sem organizační a technická příprava povodňové služby, příprava a vybavení složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), příprava hlásné a předpovědní služby a systémů pro informování obyvatelstva, školení a výcvik pracovníků povodňových a krizových orgánů a složek IZS, a v neposlední řadě osvětové akce pro obyvatelstvo a lidi pracující v oblastech se zvýšeným povodňovým rizikem.

Plány pro zvládání povodňových rizik (dále jen „PpZPR“) stanovují pro oblasti s významným povodňovým rizikem následující cíle:

- zabránění vzniku nového rizika a snížení rozsahu ploch v nepřijatelném riziku;
- snížení míry povodňového nebezpečí;
- zvýšení připravenosti obyvatel a odolnosti staveb, objektů infrastruktury, hospodářských a jiných aktivit vůči negativním účinkům povodní.

PpZPR obsahují souhrny programů opatření k dosažení uvedených cílů. Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje (dále je „PpZPR Dunaje“) je relevantní pro tři dílčí povodí, a to pro dílčí povodí Dyje, dílčí povodí Moravy a přítoku Váhu a dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce PpZPR Dunaje, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí (dále též jen „MŽP“), předloženo dne 29. 12. 2014. Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce zveřejněno v Informačním systému SEA a rozesláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

Zjišťovací řízení ke koncepci PpZPR Dunaje bylo zahájeno dne 14. 1. 2015 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce posledního dotčeného kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP199K). Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 27. 2. 2015 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j.: 7339/ENV/15).

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení SEA“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí byl dne 16. 9. 2015 rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 15. 10. 2015. Veřejné projednání proběhlo v budově KÚ Jihomoravského kraje – Administrativní a školící centrum Cejl. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 20. 10. 2015.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu a požadavků

na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Proces posouzení vlivů PpZPR Dunaje probíhal formou ex-ante, tj. současně se vznikem samotné koncepce s průběžným zapracováním výstupů ze strategického posuzování vlivů na životní prostředí. V rámci posouzení byl metodicky využit podklad Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004) a závěr zjišťovacího řízení, který určuje obsah a rozsah vyhodnocení.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví se pohybovalo na dvou úrovních míry podrobnosti. Pro obecnou úroveň hodnocení byl zkoumán soulad navrhovaných cílů a opatření s referenčními cíli ochrany životního prostředí a druhou úrovní bylo provedení posouzení vlivu provádění dané koncepce na jednotlivé složky životního prostředí.

K samotnému hodnocení bylo použito tzv. semikvantitativní hodnocení se stupnicí významnosti od (+2) do (-2) včetně 0 a ?. Na základě principu předběžné opatrnosti byl brán v úvahu vždy nejhorší možný scénář.

Z hlediska posouzení vlivů provádění jednotlivých cílů a opatření na životní prostředí lze konstatovat, že jsou svojí konstrukcí spíše proaktivní, tedy s pozitivním dopadem na životní prostředí a veřejné zdraví (zadržování vody v krajině, ochrana intravilánu obcí před povodňovými stavy, nadlepšování průtoků vody při suchých obdobích, zdroje povrchových vod atd.). Samozřejmě v rámci dopadů bude generována rozdílná kategorie a dimenze vlivů ve fázi realizace jednotlivých opatření a poté ve fázi jejich užívání (provozu).

Vyhodnocení SEA, v rámci kterého byla důsledně posouzena veškerá navrhovaná opatření, identifikovalo pozitivní nebo jen mírně negativní vlivy provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Žádné z navrhovaných opatření nebylo hodnoceno jako významně negativní. Na lokální úrovni nicméně může v závislosti na způsobu realizace PpZPR Dunaje prostřednictvím konkrétních opatření docházet z hlediska ochrany přírody a krajiny k novým záborům krajiny, k ovlivnění morfologie toku a krátkodobým pohybům mechanismů v toku, k zániku stávajících biotopů či k negativnímu dotčení přítomných druhů živočichů a rostlin a jejich migračních cest. Realizace některých opatření se může dotknout území chráněných podle zvláštních právních předpisů (přírodní rezervace, CHKO, lokality NATURA 2000, ÚSES, ochranná pásma vodních zdrojů aj.).

Potenciální negativní vlivy vyplývající z provádění koncepce jsou minimalizovány v podmínkách a požadavcích tohoto stanoviska. Navrhují se vhodná opatření pro předcházení či snížení negativních vlivů (např. minimalizace záborů území, zachování migrační prostupnosti vodních toků, minimalizace zásahů do přírodních a přírodě blízkých ekosystémů vázaných na vodní tok, realizace komplexních pozemkových úprav, připravovat provozní a manipulační řády a jejich změny v součinnosti s orgány ochrany přírody apod.).

Na základě podrobnějších informací o navrhovaných záměrech bude konkrétní a podrobná identifikace jejich možných vlivů včetně navržení odpovídajících podmínek a požadavků k jejich minimalizaci následně provedena na projektové úrovni (v procesu EIA, resp. v povolovacích řízeních).

Vyhodnocení cílů a opatření probíhalo v míře podrobnosti jednotlivých dílčích povodí náležících do národního povodí Dunaje.

Jelikož orgány ochrany přírody nevyloučily významný vliv na celistvost a integritu lokalit soustavy Natura 2000, bylo zpracováno i Naturové hodnocení v souladu s materiálem „Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a věstníkem Ministerstva životního prostředí, ročník XVII, částka 11, s. 1-23“ (Roth 2007). Výsledkem tohoto posouzení je zjištění, že koncepce PpZPR Dunaje nebude mít významný negativní vliv na jednotlivé evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) a ptačí oblasti (dále jen „PO“) jak na území České republiky (dále jen „ČR“), tak na EVL a PO mimo území ČR.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska byly kromě vyhodnocení SEA také vyjádření k němu podaná a výsledky veřejného projednání.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písm. d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává postupem podle § 10g tohoto zákona z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje“

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky a podmínky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje na životní prostředí a veřejné zdraví:

Část A:

- 1) Při realizaci vybraných projektů respektovat a dodržovat odpovídající opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví uvedená v kapitole 7 vyhodnocení SEA.
- 2) Do seznamu monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí, tak jak jsou nastaveny v kapitole 9 vyhodnocení SEA, doplnit relevantní indikátory u těch složek životního prostředí, kde byly shledány potenciální negativní vlivy na životní prostředí (např. míra odnětí ZPF).
- 3) Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.

- 4) Veškerá opatření realizovat s ohledem na zachování migrační prostupnosti vodního toku pro volně žijící živočichy a nezhoršovat celkovou migrační prostupnost hydrografické sítě.
- 5) Při implementaci jednotlivých opatření nezhoršovat ekologický stav vodního útvaru a zachovat jeho hydromorfologické charakteristiky.
- 6) Vyloučit či minimalizovat zásahy do přírodních a přírodě blízkých ekosystémů vázaných na vodní tok.
- 7) Vodohospodářské úpravy koryt vodních toků realizovat až po důkladné analýze jejich vlivu na vodní režim krajiny, zejména s ohledem na riziko poklesu hladiny podzemní vody v nivě a zrychlený odtok z území.
- 8) Při provádění technických úprav koryt a dalších technických opatření zajistit maximální zapojení záměru do krajiny, sledovat zajištění ekologických funkcí území a zachovat a podporovat obnovu říčního kontinua.
- 9) Při realizaci jednotlivých opatření chránit vodní toky a vodní plochy jako významné krajinné prvky před poškozováním, respektive minimalizovat negativní ovlivnění vodních útvarů a jejich ekologického stavu.
- 10) Veškerá opatření, navrhovaná v rámci implementace PpZPR Dunaje, musí být komplexně a systematicky navržena s ohledem na stávající a budoucí navrhovaná protipovodňová opatření tak, aby nově navrhovaná opatření významně nezvyšovala povodňová rizika v níže situovaných oblastech.
- 11) V případě realizací vodních děl, údolních nádrží a obdobných aktivit, u kterých bude nezbytná příprava a následné schválení provozních a manipulačních řádů, postupovat v součinnosti s orgány ochrany přírody již od samého počátku přípravy těchto dokumentů v rámci dodržování principů partnerství.
- 12) Při provádění změn provozních řádů a manipulačních řádů (vodní dílo Letovice) postupovat v součinnosti s orgány ochrany přírody. Uvedené řády navrhnout tak, aby byly minimalizovány negativní dopady na složky životního prostředí.
- 13) V rámci realizace cíle „Zohledňování principů povodňové prevence v územně plánovací dokumentaci obcí a při správních řízeních, zejména nevytváření nových ploch v nepřijatelném riziku, nezvyšování hodnoty majetku v plochách v nepřijatelném riziku a případně změnou užívání území, vedoucí ke snížení rozsahu ploch v nepřijatelném riziku“, respektive cíle „Postupné realizace konkrétních opatření pro snížení rozlivů v zastavěném území obcí, při využití navrhovaných opatření z plánů oblastí povodí, krajských koncepcí povodňové ochrany a ostatních dostupných materiálů“ provázat protipovodňová opatření s podobnými opatřeními, která jsou lokálně řešena v rámci aktivit zastřešených generely odvodnění daných měst.
- 14) V rámci snížení rizika kontaminace povodňových vod dle potřeby zavést monitoring a pravidelné kontroly stavu a funkce odlehčovacích komor v kanalizačních systémech, které při přetížení stokové sítě odvádějí znečištěné odpadní vody přímo do recipientu.
- 15) Při realizaci technických protipovodňových opatření v urbanizovaných územích minimalizovat vznik povodňových stavů pomocí odlehčovacích komor a zaústěním stokových sítí do recipientů.

- 16) U opatření naplňujících cíle „Postupné realizace konkrétních opatření v povodí pro zachycení nebo snížení povodňových vln, nově navrhovaných nebo pocházejících z plánů oblastí povodí, krajských koncepcí povodňové ochrany a ostatních dostupných materiálů“, „Zvyšování retenční schopnosti krajiny a zachování, případně obnova krajinných prvků a ekosystémů pozitivně ovlivňujících vodní režim (mokřady)“, „Uplatňováním vhodných způsobů hospodaření na zemědělských a lesních pozemcích, vedoucích k většímu zachycení vody v půdě, zpomalení odtoku a omezení erozních jevů“ a cíle „Uplatňováním vhodných principů hospodaření se srážkovou vodou v urbanizovaných územích, které pokud možno napodobují přirozené hydrologické poměry území před zástavbou“ posoudit efektivitu jednotlivých realizovaných opatření spolu s opatřeními navrhovanými v rámci komplexních pozemkových úprav.
- 17) Konkrétní projekty, aktivity, opatření budou uskutečňovány za respektování cílů a předmětů ochrany zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“) a lokalit výskytu zvláště chráněných druhů v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Při realizaci konkrétních rozvojových projektů v ZCHÚ je nezbytné vyloučit či minimalizovat možné střety záměrů s předměty a cíli ochrany těchto ZCHÚ a preferovat varianty mimo tato území. Konečný návrh konkrétních opatření řešit po dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody.
- 18) Zvolená konkrétní opatření PpZPR Dunaje by neměla poškozovat společenstva dotčených lokalit nebo společenstva na takovéto lokality druhotně navázaná.
- 19) U konkrétních opatření PpZPR Dunaje upřednostňovat přírodě blízká řešení (např. zvýšení obsahu organické hmoty v půdě, správné zásady orby, revitalizace vodních toků a s tím spojená zvýšená komunikace toku s okolní nivou, podpora zásaku dešťové vody atd.) před technickými.
- 20) Při realizaci nových záměrů minimalizovat zábory zemědělské půdy, v případě umístění na zemědělskou půdu preferovat půdu v nižších třídách ochrany a dbát na to, aby nebyl výrazně ovlivňován krajinný ráz.
- 21) Při realizaci aktivit respektovat územní ochranu pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), včetně jejich ochranných pásem. V rámci realizace jednotlivých opatření minimalizovat zábor a zásah do PUPFL tak, aby nebylo omezeno plnění funkcí lesa ve smyslu § 13 odst. 1 a odst. 2 písmena a) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zajistit a zveřejnit opatření pro sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Sledovat vývoj kvality životního prostředí v oblastech povodí Dunaje dle doplněných monitorovacích indikátorů v kapitole 9 vyhodnocení SEA. V pravidelných intervalech vyhodnocovat vliv implementace PpZPR Dunaje včetně vlivů na životní prostředí se zveřejňováním souhrnné zprávy. V případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí provádět průběžnou aktualizaci této koncepce a dodržovat další povinnosti vyplývající z výše uvedeného ustanovení.
- 23) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejní schválenou koncepci. Dále zpracuje odůvodnění podle ustanovení § 10g odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které bude součástí (přílohy) usnesení vlády.

Část B. Požadavky a podmínky z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- 24) Každý záměr, který bude na základě PpZPR Dunaje realizován, bude respektovat ochranu území EVL a PO soustavy lokalit Natura 2000. Při možných variantách vždy preferovat variantu mimo lokality soustavy Natura 2000. Konečný návrh řešit po dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody.
- 25) Management údolních niv v lokalitách soustavy Natura 2000 realizovat s přihlédnutím k souhrnným doporučeným opatřením pro EVL a PO.
- 26) Při nové výstavbě suchých a vodních nádrží vyloučit, případně minimalizovat trvalý zábor biotopů a stanovišť předmětů ochrany EVL a PO.
- 27) Realizovat opatření „Suchá nádrž Teplice“ v parametrech suché nádrže. Jiná varianta, jako například varianta se stálým nadržněním Q20, je z hlediska ochrany přírody neakceptovatelná.
- 28) U záměrů, které budou navrhovány na základě provádění koncepce, musí být důsledně postupováno v souladu s ustanovením § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*